

Słowakowicza Stanisława Prognostyk albo Przestroga z obrotów niebieskich wzglę-dem przypadków wszelakich, którémi Niebo przegraża nam na r. p. 1664.

Fragmentum 8 fol. constans.

PROGNOSTYK

Abo

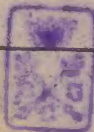
PRZESTROGA

Z obrotow Niebieſkich, względem przypadkow wſzelákich, ktoremi Niebo przegraża nam.

Ná [illegible] ſki/ M. DC. LX. IV.

PRZESTĘPNY

Po Przy[illegible]yſzowym Pierwſzy.

Przez

M. STANISŁAWA SŁOWAKOWICZA,

w Sławney Akádemiey Krákowſkiey, Philozofiey Doktorá, Aſtrologiey Profeſſorá, z pilnośćią vpátrzona.

Ná Stárożytny Kleynot Ich Mśćiow Pánow MĘCINSKICH.

Pięć liſtkow przy MĘĆINSKICH *znáyduiemy* RÓŻY
Ze nie mniey áni więcey, niech mi kto wywroży?
Ia powiem: Liczbá táka ma ſwe zálecenie
Dlatego ią MĘĆINSCY *máią w wielkiey cenie.*
Tey liczby Ręce, Zmysły, Niebá záżywáią,
Y Geometrá teſz w krok pięć nog náznáczáią
Niebo pięć Zon, pięć mądrych, pięć głupich ráchuie
Pánien; piąćią kámieni Dawid dokázuie.
Pięć Sophiſtow naywięcey dawnych czáſow było,
Teraz ſię tego lichá ſiłá námnożyło.
Quinque ducta in decem, *Miłośćiwe Láto*
Przynoſzą; otoſz reſpons, dźiękuyćież mi zá to.

...na mądre in prægnantibus causis patrzały decyzyie. Nacstatek, azaście y wy przezacne Rycerstwo Polskie, dobrey nie bráli z tey Roże o zapłácie wászey nádźieie? wrożyliście częstokroć z Popłownego, z Łanowego, z Czopowego, z Rogowego, z Podymnego, &c. żeście prędko ...áwych zasług wászych, nie omylną mieli bráć kontentecę, á przećię długo was tá myliłá prátyká, poki zdrowe do tego I. M. P. PODKOMORZEGO WIELVNSKIEGO (saluis drugich Ich Mćiow in hoc negotio curis) ná Commisyách Lwowskich nie przystąpiły consilia. Lecz ...ż tu iáko widzę, lubo dopiero mowić poczynáiące, o licha tuliśś vstá moie facundia! pozwolić mi ieszcze było czásu, á iabym był krotko przypomniał, że I. M. P. PODKOMORZY WIELVNSKI nie tylko w Cudzoziemskich Akádemiách, nie tylko w żelaznych Obozách, nie tylko w Poselskich Izbách, nie tylko w Rycerskich kołách, nie tylko w Trybunálskich Sądach, ále też y ná sámych Dworskich, y wszytkiey Rzeczyp: farbował Rożą swoię publikách; pozwolić mi było plácu, á iabym był nie zátáił, że nietylko ćwiczoną w tym rzemieśle ręką, ále też y swoią glánsował tę Rożą, substáncyą, kiedy w Wárszáwie po kilká rázy Heroiczną Páńskiemu Máiestatowi przy posłách Tátárskich, Kozáckich, Moskiewskich, popisował się szczodrotą, y ludzkośćią. Vdźielić mi było cokolwiek mieyscá, ná ktorym áby ieden vtoczyłbym był peryodźik, że tey Roży, żadne perfidiey przećiwko Pánu nie przykurzyły dymy, bo Dom ten Zacny tego naywięcey z Stárożytnośći swoiey przestrzegał błędu, ábygo w tym żadne nie poślákowáły wieki, żeby kiedy miał vti nocturno tumultu ad facinus; álec y ia postrzegszy sam tego, że to iest proznuiącego zabáwá, ktoby chćiał wielkie Wm. M. Mći Páná in regno merita ná ták szczupłey regestrowáć kárćie, vmykam moiey de tabula ręki: będźie ták wiele wymownych Ciceronow, ktorzy diserta suâ potráfią w to Suadâ, żeby koloru tego, ktorymeś Wm. M. Mći Pan swoię záfarbował Rożą, żadne nástępuiące nie śćieráły wieki. Oto y moiá z tym Kredensem ochotnie pośpieszyła się Vránia, iáko tá ktora pod lichym prostego Konterfektu, wychodząc z moiey Officyny ćieniem, pozornego z ręki Wm. M. Mćiego Páná żąda y oczekiwa koloru, áby ták przyozdobiona, miłym v świátá Konterfektem, á w Domu Wm. M. M. Páná wdźięcznym mogłá zá...iáć się gośćiem: W czym gdy gorącą wnoszę zá nią do Wm. M. Mćiego Páná instancyą, ...m się odzywam, żem iest

Wm. Mego wielce Mćiwego Páná
Vniżonym Sługą,

M. Stanislaus Słowakowicz, Philosophiæ Doctor, Astrologiæ Professor. *m. ppr.*

Dat: Crac: è loco Residentiæ meæ, die 6. Augusti.

PIER-

demie, w ktorych oros naywięcey swoie fatygował myśli, áby iáko ozdobnego y wysokiego Vrodzenia Syn, ozdobne y wysokie Oyczystym kráiom mogłes przynieść pożytki. Wyświádczą náośłatek y sáme Olenderskie, Fráncuskie, y insze odległe Cudzoziemskie Trákty, iákos dálekie y prácowite z wielkim kosztem dla tego podeymował peregrynácie, áby rożnemi obyczáiámi dowcipny przepolerowawszy látá, znáczney miłey Oyczyznie ozdoby, á Rożey swey wdzięcznego przyczyniłeś koloru. Trudna iest powiedźiał ktoś, na młode zápatruiąc się látá práktykowáć, iáka ma bydź stárość. Difficile est aliquid de iuuenibus diuinare, est enim ætas incerta sine scopo, multis mutationibus obnoxia, *Twoiá iednák Wielm. Mści Pánie* PODKOMORZY *Roża, gdy się w ták piękne záwięzowáłá kwiećie, komużby była wesołych nie wywrożyłá pociech? Wrożyłá naprzod wierne Naiaśnieyszym* KROLOM *Polskim poddáństwo y posłuszeństwo, bo też w tákim* ab initijs suis *poczęła odrastáć wirydarzu,* (Academiam Crac: intelligo) *gdźie* animi iuuentutis non ad effrenem *przećiwko* KROLEWSKIM *Maiestatom* instituuntur audaciam, *ále* ad profundam Regibus obedientiam informantur. *Práktykowáłá częste Obozom posiłki, mądrego Trybunałom Márszałká, poważnego, odważnego, pilnego Ziemi Wieluń, kiey Legatá, Rotmistrzá, y Podkomorzego, spráwiedliwego Sądom Trybunálskim Deputatá, mężnego Rycerzom Káwálerá, żárliwego Wierze S. Kátolickiey Defensorá, gorącego Akád: Krák: Promotora, hoynego Zakonom Dobrodźieiá, sczodrobliwego vbogim iáłmużniká, y sczyrego chętnym Sąsiadom diwinowáłá przyiaćielá; owo zgołá, wszytkiey Oyczyznie prawdźiwego Koronnego prognostykowáłá Syná. Przypomnićie to sobie* KROLEWSKIE *Máiestaty, iáko się wam tá cále nie spełniłá práktyká? kiedy I. M.* P. WOYĆIECH de Korozwęki MĘĆINSKI, PODKOMORZY WIELVNSKI, *szczęśliwie z cudzych powroćiwszy Kráiow, ná to namyślnie zá czásu Pánowánia S. P.* WŁADYSŁAWA IV. *okrytą Chorągiew swoim záciągnał kosztem, áby przy Wászey vmierał dostoynośći. Komuś sromotna byłá* ad Pielawce, Zbáraz, & Zborow *wypráwá; I. M. Pánu* PODKOMORZEMV WIELVNSKIEMV gloriosè *wyszłá: bo tám ták długo z Chorągwią swoią okrytą w gęstych Kozáckich vwijał się Pułkách, oki Roże swey wieczną nie zárumienił Sławą; Zeznayćie wy ludne Obozy, Ogniste ármaty, ogne kotły, krzykliwe trąby, żelázne kiryse, strásne kopije, iáko się wam ten niezyścił prognostyk, kiedyśćie I. Mći P.* PODKOMORZEGO WIELVNSKIEGO sæuiente illo turbine Suetico *odważnym pod Krzepicámi, Bolesławcem, Sierádzem, Káliszem, Piotrkowem witáli Rotmistrzem. Zeznayćie y wy przeświętne* PIOTRKOWSKIE *y* LVBELSKIE *Trybunały, iákośćie ták wiele rázy z tey nie były kontente práktyki? kiedy pomieniony* gente Roseus, *trzy rázy Deputatem, á cztery Márszałkiem bywszy Trybunálskim, mądre w Trybunałach Sentencye y zdrowe o dobru pospolitym obmyślawał rády. Wy sáme sławne w Policze Posełskie izby, Wárszáwskie Seymy, Wieluńskie Seymiki, rozumiem nie zátáićie tego, iák wiele rázy Roże tey verifikowáły się wam prognostyki, kiedyśćie częśćią ná poważne y okazáłe I. M. Ambásiaty, czę-*

poniewaž inßa w tym kole ſtánełá determinata, wyrokom parendum eſt Bo-
ſkim/ ktore y ná Rok Páńſki 1664. woiennemu Marſowi rocżniego pozwolity
gubernium, Merkuryußá mu do rády przyłacżywßy.

R O Z D Z I A Ł IV.

Co zá Imprezá Páná Dorocznego, y Rewolucyey Roczney.

RZadko to bywa/ áby ten/ ktory cnocie/ boiázni Božey/ wſtrzemięźliwośći/
in Patriam miłości/ ná žadne niechce ſię podpiſáć przymierze/ ſłownie wá-
rowány o pokoiu miał wytrzymáć Tráktat. Alec ia tego o potwierdzonym ná
Páńſtwo nie trzymam Marśię/ áby on ſtánawßy ſię toties powtorzonemi wo-
támi/ godnym Reelecktem/ o potrzebna v ſwych poddánych niemiał ſię poſtáráć
łáſkę/ dobrze ſię w tym przeyźrzawßy/ že Fidelitas ſubditorum in Principem, ieſt
tákim murem/ ktoremu žadne nie záßkodzą ruiny. Nihil eſt firmiùs ad tutādam
Principis integritatem, quàm fidelitate ſubditorum vallatum eſſe. Y owßem po-
wienem tego/ že bedźieli w ſwych doſkonále vſpokoiony pretenſiách/ dla tego
ſwego nie złožył Regimentu/ áby nátymže Vrzedźie mogł prodeſſe multis, ná
ktorym omnibus ferè nocuit. Bo ták piße Hali: Si Mars fuerit in bono ſtatu, in
Reuolutione Anni, ſitq; Dominus Anni, creſcet & multiplicabitur, Regi bonum
obedientiæ, & integritatis vaſallorum. Jákoß koniecznieby ná ten Rok tey po-
trzebá sfornośći/ vt hos, ktore ná nas à parte orientis, dybią impetus, faciliùs re-
tundere valeamus, bo táka ieſt przeſtroga od Aſtrologow: Si in Reuolut: Anni,
Mars fuerit in ſigno igneo, veniet damnum à parte orientis. Teraz Mars ieſt in
Leone, igneo ſigno. Igitur &c. Miłość miedzy ludźmi zdrožeie/ bo ták vczą Re-
gułki náße: Quando eſt Mars in domo 11. non amabunt ſe homines. Aže ieſt re-
trogradus, á do tego in 2da facie Leonis, tedy náśieie iákichsi nowin ſmutnych
y fráſunkow doſyc; Sáturnus in 3tia choe miedzy krewnemi niezgode niećić/ á
miánowićí: Zydom kozubalce bedźie odbieráć w drodze. Wenus in 5ta domo
oppreſſa oppoſito Martis radio, y áſsiſtencia Caudæ Draconis, znácży že białe-
głowy rodzące beda w ſtráchu/ o ktorych nižey. Ex Mercurio tež dochodze/ že
[illegible] figlarzow śiłá/ ále ſię im rzecży nie beda dobrze ßykowáć/ Bá y to podo-
bno nie záwádźi powiedźieć/ že w tey Rewoluciey Juppiter ßwánkuie w domu
cżwartym/ in ſuo caſu, á otym ieſt táka obſerwácya/ že Juppiter in 4ta in ſuo cà-
ſu, ſignificat in fine Anni mærorem & triſtitiam, & miles inibit cogitationem faci-
endi caſtra & defendendi ſe, & orientur aliquæ rixæ ob tacita conſilia. Szcześćie
ieſt wyſoko ná Niebie/ znác/ že to P. Bogá trzebá o nie bárdzo prośić/ áby go
nam ná te dolną ſpuścił niźinę. Z Miesiacá záś/ muße co wßytkim vtrapio-
nym/

5

nym/ wyſuſzonym/ wynędzonym/ nápiſáć poddánym. Chćiałbym ich poćieſzyć z tad/ że Rák ich znák/ ná śrzod Niebá ośiadł/ á w nim ſzcześćie/ á Mieśiąc ich ...oſz? byłby to cud/ żeby ſzczeście w chłopſkiey miá- Chłopie/ nie ná twym to gruncie táki wy- ...powiáda Fortuny/ y doſtoynośći: a do Roku/ raz in domo vitæ, drugi raz ...ignificato..., záſepionym ná was, w pierwſzym zá- ćmieniu pogláda áſpektem ...o iák znowu źle. Kiedybyśćie mi też chćieli powie- dźieć/ Czemuśćie to ſobie zá znák obráli Ráká/ á Mieśiąc zá ſignifikatorá? Czemu nie Báráná? Byká/ Kozłá/ Ryby/ bobyśćie tymi Zołnierſkie kontento- ...ktoraby wáſze bogáćiłá ośiewki. Czemu nie Lwá/ Strzelcá/ Niedźwiadká/ Wodniká/ boby ći ſrogośćia ſwoia od ro- ...nie Wagę/ Bliźnietá/ bo ta ſpráwiedli- wośćia/ te zas niewinnośćią przywas by ſtawáły: Rzeczećie podobno naprzod ták; Moy łáſkáwy P. Máthátyku/ ten Rák ieſt nam w wielu rzeczách podo- bny/ ...ajta znakow czwarty/ Stany też w Rzeczypoſ: ſą cztery: Duchowny/ Szlachecki/ Rzemieślniczy/ y Chłopſki. 2. Rák chodźi ná kilkunaſtu nogach/ y my też teraz ledwie nie na 12. nogách chodźiemy ná Páń- ſzczyznę/ bo nie doſyć mi wyrábić na Páńſkie párobká y drugiego/ ále podczás y ſámoſ... ...niemáſz krwie/ y z nas ią codźienne wyzá- ſá... ...karacenie/ y v nas ſkorá od kijow y ká... czuga/ popadáłá ſie i... ...racen... Rák chodźi opák/ y my ták/ kiedy zbiią we Dworze kiymi/ trudno poyść ná nogách/ muśi ná rekách iák Rák. 6. Rák choćgo paliſz/ wárzyſz/ nie piſzczy/ y my/ choćby Pan ſkorę zdźierał/ muśiemy milczeć. 7. Rák ná poyźrzeniu ieſt ſzpetny/ ále ...Pány bywa/ y my ludźieſmy v świátá wzgárdzeni/ ále Pánom zá ziemſki Ray ſtániemy/ á teć ſą przyczyny moy miły P. Máthátyku/ dla czegoſmy ſobie Ráká vpodobáli. Máthem: A Mieśiąc dla czegośćie ſobie wźieli za ſignifikatorá. Chłop. Dla tego Pánie/ żeby nam w nocy przyświecał kiedy w polu robiemy/ bo ták wielk... nas włożyli Páńſzczyznę/ że zá dniá niema chłopek godźiny/ záśiać ſobie ká... łek źiemie. Máthem: Záprawdę boleie bárdzo ná ták ćiężka wáſzę niewolą/ ále to pœna peccati dźiatki/ zliśćie bárdzo/ y gdyby nie było Páná nád wámi/ nie byłoby ſrozſzeg zwierzá nád chłopá; iednák przećie y Pan wychłoſtawſzy was/ miałby ſie z wámi iák Oćiec z Synámi obchodźić. Otoſz ia ná wáſzę poćiechę pokáżę to/ że ći ktorzy wam wielką krzywdę czynią/ dáleko ſą nędznieyſi y nie- ſzcześli-

nam prezentowac przez godzin 4. min: 11. 14. A ten szwank przypadnie n
Miesiac/ o godz: 10. min: 45. 59. przed pulnoca/ nec sequetur restitutio lum
nis, aż o godz: 2. min: 57. 13. po pulnocy.

ROZDZIAL VII.

O Skutkách Záćmięnia Mieśięcznego.

Kázde Záćmienie nie iest ták ciche y spokoyne/ áby pewne Climata y osob
na niebespieczne nie máło náwodzić pároxyzmy; záwsze nam ominosas i
Repub: muszą wywrożyć tempestates, ktore niewprzod wywarta quietuia b
rza/ donec publicis fuerint saginatæ malis. Takowy Niebieski postrach épplike
wałem ták Rok białey płci Polskiey/ ktora stanowi swemu nie Polskie/ ale cu
dzoziemskie przybiera stroie/ ale iż niektore z nich/ nie dobrze moia kontentowa
ły sie przestrogą, mowiac: że Xiężey tákowa należy exhorta, muszę im tu poscel
gowáć. Wprowadziec miałbym iesżcze co in hac materia nápisáć/ boć nie wielka
stánelá w nich meliorácia/ máło nie gorzey/ iekom podczás powietrza Krak
nie tylko kwe simpliciter, ale y cum diphtongo widział/ kiedy czapka pod pior
swoie ádornowáły imperfekcia/ iż iednak pospolicie zowią sie mala necessaria
y ia z nimi nie życzę sobie walczyć/ ale taki zformuie sobie koncept. Powiedzia
łem w Rozdziale 6. że Ziemia Miesiacowi bedzie wszytkę w drugim Záćmie
niu odbierálá iásność/ z kad snádno sie każdy domyslić może/ coby tákowa
mogłá portendere violentia, kiedy ziemia ktorey wszytko Niebo swoiey kommu
nikuie dobroci/ gwałtownie ad tanti Luminaris nástepuie Máiestat. Nápa
trzyliśmy sie tego dosyć tymi czasy/ do czego nasze tákie ausus przywiodły Oyczy
zne/ o czym lubo mi sie szerokie otwiera pomowić pole/ zámilczę/ poniewaz pra
wda ludzi w oczy kole. Bedzie tedy chciał Miesiac oddáć ziemi figiel zá figiel
wet zá wet. Nie rozumiem tego o pierwszym záćmieniu/ bo tego ledwie co obá
czemy/ á do tego wszytká iego Constetucya staie po plecach Polskich/ bo Mars
ktory sie znáyduie in Horoscopo, przez trzy stopnie od Miesiacá/ á dom iego in
medio cæli fauenanimus pokázuie sie Polakom/ Turczynowi raczey y przyległ
ściom iego swoia przegraża cholera; ale co sie tchnie drugiego Záćmienia/ to sie
ponikad ná nas obostrzyło z tych przyczyn. Naprzod że to záćmienie przypa
dnie in domo planetæ malefici. 2. Mars nie iest swemu przychylny domkowi/
bo rozgniewany że go szkoda podkáła/ szkodzi sobie radio opposito, á mowiemy
pospolicie: Qui sibi nequam, cui bonus. 3. Miesiac applicat Saturno. 4. Słoń
ce in domo cadenti, Wodnik in quo Luna patitur deliquium odiosè intuetur Scor-
pionem domum Martis; á co wiekszá Merkuryusz z Sáturnem tá Pełnia bedą

[...]twiadowáć/ z kąd nie mogę nic inßego mierre, tylko ßkodliwe latles nouita-
[...]es, in legibus ac institutis mutationes, diffidencie, nieſczyrośći/ zwády częſte/ dro-
[...]i dálekie niebeſpieczne/ w Religiách niezgody/ y odmienne Rycerſkie ſczęśćie.
[...]o lubo̗ć nam tá rácya pochlebią śiłá/ że ſie to odpráwi in ſigno Meridionali,
[...]dźie exiſtentes planetæ minus agunt in hæc inferiora, ob nimiam diſtantiam, we-
[...]ług Filozofá. Omne agens naturale, tantò validius agit, quantò proximius eſt
[...]aſſo, i[...]dnák Wodnik ſignum obedientiale, & eius 2. pars, táki bedźie wytrzy-
[...]mywáć raz/ ipodźiewáć ſie/ że zbytnia licentia bedźie vſkromiona. Miáłoby to
[...]áćmienie Moſkwie przypiać popregow/ iezeli ſobie per media pacis (iáko im tu-
ßy Iowiß y Sáturnus recepti) non conuenient, oſobliwie iednák tych pogrożek/
ma ſie ſpodźiewáć Sarmatia, Tartaria, Valachia, Ruſſia rubra, Dania, Suecia
Meridionalis pars, y inße kráie/ ktore Wodnikowi podlegáią. [...]oniewaz Rák
Pruſki znák/ opánował ná ten czás aſcendens, kiedy Mieśiac ſwey pozbedźie
iáſnośći/ in domo cadenti, y onym doſtánie ſie ſkutkow tego Záćmienia/ caue-
ant attentare talia media, czegoby potym muśieli żáłowáć.

ROZDZIAL VIII.

O Woynie y Pokoiu.

SNádno tego káżdy doydźie/ iezeli Woyná ábo Pokoy bedźie tego Roku/ przypomniawßy ſobie Prognoſtyk Platoná/ w ktorym expreſsè opiſał: Tum demum Reſp: beatas fore, ſi aut Philoſophi eas regerent, aut Rectores earũ Philoſophentur. Mars zás Dominus Anni, pewnie v to nie potráfi/ bo niebywßy nigdy Filozofem/ trudno też ma Philoſophari, ſłuchaycie iákie mu qualitates przypiſuie Háli. Neſcius eſt & obliuioſus, modici intellectus & diminuti ſenſus, nec conſiderat rerum fines. Znowu: Martis eſt latrocinium, præda, viarum inſidiæ, ferire, comburere, to táka iego zaletá. Rzecze tu kto: Vtiq; przydano mu Conſiliarzá Merkuryußá/ ktory záwße crepát, że on tylko Filozofia vmie/ záczym bedźie go dobrze in[...]mował · odpowiáda wam zá mnie Hály; że trudno od tákieg zdrowe capere conſilia, v ktorego tákie ſie vſtáwicznie ßnuią we łbie koncepty/ iákoby kogo odrwić y ośukáć; gdy mowi: Mercurius eſt mendax, traditor, fraudulẽtus, verba fundit lactis, ſed dolus latet in factis; niechżeby ieno tu przyßło do Comentu tych ſłow traditor, fraudulentus, &c. obaczylibyśćie iákby ſie tu nie iednemu zá kołnierz nálało. Do tego: Azaż nie máß ták wiele inßych wieſczkow/ ktorzy nie chybnie mußą záwße cokolwiek wywrożyć w Rzeczyp. Owe nieſpokoyne głowki/ owe rapaces manus, owe niechęći przećiw Panu/ diffidencie miedzy [...]nni/ quibus impoſita eſt cuſtodia legum. Zwierzchnośći Kośćielney kontempty/

zna-

Czytelniku miły/ ábymći się ſtáwił w obietnicy ktorą maſz odemnie w Rozdźiale X Kálendarzá mego/ na Rok 1663: wydánego/ otoć przypominam Złączenie ták roczne Sáturna z Jowiſzem dnia 22. Paźdź: godź: 7. min: 30. Miałbym tu okázyą piſáć wiele rzeczy/ ale też expenſa Drukárſkie muſzę mieć ná pieczy/ to iednák przypominam/ że ex quo Mars w tey Niebá poſtáwie ſzturmuie kwádratem ex domo Religionis do ſwego pálacu ná wſchodźie záłożone/ á tá Coniunctia była in Sagittario, in domo ſubſtantiæ nie może bydź dobrze. Sáturnus nád Jowiſzem brał gorę/ gás to ná Pánow. Albumázár też nie ćieſzy/ gdy tak mowi: że Coniunctio Saturni & Iouis, facit aliquid ex rebus neceſſariò, in permutationibus legum, & inſtructionibus, & in permutatione imperiorum, & in aduentu ingentium rerum. [illegible] go chaſmata, peſtes, fames, ſterilitas, częſto zwykły te náwiedzáć kráie/ [illegible] rákie odpráwuią się Coniunctie; Nam tylko z tąd folgá/ że [illegible] tą Sáturná z Jowiſzem będźie rozmową/ iednák nie cále/ dla ponienionych ráciy.

ROZDZIAŁ X.

O Chorobách

Naypewnieyſzy to ieſt C[illegible] choroba [illegible] piſzą Aſtrologowie/ rzadko się tráfi/ áby go ktory ſwoią vchybił prædictią/ bo in quouis vitæ genere, ægritudini, locus eſt. [illegible] ná ten [illegible] ieśli zechcemy vważáć naturam Domini Anni, ktora ieſt gorąca [illegible] ſucha/ podobnych w ćiáłách ludzkich námnoży humorow; zpruchnienie/ p[illegible] nie donoſzenie/ żył przerwánie/ krwie z noſá ćieczenie/ wielu infeſtowáć będźie. Merkuryuſz też przyczyni záwrotow głowy/ łypánia/ ſzáleńſtwá káſzlow/ k[illegible] ukow mániy y melánkoliy niebeſpiecznych. Continuæ febres, Ceroyány/ gorę będą bráły/ á trzebá o tym wiedźieć/ że calidi morbi plus ſunt frigidis mortiferi, propter ignei motus velocitatem. Jeżeli też po źrzemy ná Conſtytucią Niebá in Figura præueniente Arietem, tám obaczemy Lunam in domo mortis oppreſſam quadrato radio Saturni, z kąd morbi in populo będą pá[illegible]áć: Mars też infortunauit domum vitæ in eadem Figura, & in Reuolutione [illegible], znáyduie się retrogradus multiplicabit infirmitates calidas & ſiccas. Trzebá będźie vchodźić tego Roku oney powieśći: Polacy więcey w kuchniách zpłeczą korzenia z tálerzow/ niż v inſzych narodow dadzą do potraw/ oſobliwie iednák ná Wioſnę y Láto/ trzebá się wyſtrzegáć łożnych chorob y gorączek. Ná Jeśień záś Sáturnus infortunauit obecnie domum vitæ, dáć tu pokoy fruktom/ ktore mogą intrig[illegible] ſtomachum; á z tąd o kwártáne niebeſpieczną y biegunkę przypráwić. Zimá/ łáſkáwiey się ſtáwi.

ROZ-

ROZDZIAL XI.

O Vrodzáiu Polnym.

PAnowie Goſpodarze/ rádźi nam zárzucacie nieprawdę/ kiedy nád náſze opiſánie rodzáiow polnych/ ináczey Ziemia ſwoia popiſnie ſie wam dobrocia y ſczodrota; wiedzcieſz o tym/ że wy ráczey ſámi náſze Prognoſtyki do tákiey przywodźicie odmiennoſci/ gdźie nie mniey nam iáko y ſobie czeſtokroć ſzkodźicie/ bo Bog nigdy ná to iáſnych nie ſzykował gwiazd/ áby wam znoczna ſzkodźiły niepłodnoſcia/ ále żeby tanquam cauſæ ſecundæ, we ſze prace ſwoim poſiłkowáły influxem/ Izali to nie przez was takowa bywa zmnieyſzona obrada? kiedy ziemie zle ſprawiſz/ nieczyſtem Zbożem záſieieſz: A co wieksza kiedy Dominum DEVM tuum, de tua chetnie non honoras ſubſtatia, wolałby drugi wilká widźieć w oborze/ ániżeli Xiedzá miedzy kopámi/ á nie pomnicie tego że to prima pars DEO, ſecunda pars inopi, ſeruit pars tertia vobis. Ze Roku przeſzłego chybiły Zytá/ nie myſliny winni/ co inſzego intendebant aſtra, ále iż Bog tego poſtrzegł/ że ſie w Polſcze ná głod dla ſprowádzenia Zboż do Gdáńſká zánoſiło/ zaczym zábiegáiac nie wygodźie vbogich ludźi/ położył ná was áreſzt nieurodzáiu/ aby oa bezzrzawſzy ſie nań/ ſwego nie zgłodźiliſcie katá. Ná ten Rok 1664. zprzedaćie dobrze w pobliſkich Miaſtách/ byleſćie mieli co/ bo ták vcza Aſtrologowie: Si Luna applicuerit Saturno in Fig: Præuent. in Arietem, ſignum eſt magnæ caritatis, Alec ſie to podobno ma rozumiec nullo obſtante impedimento, á tu dwoie interueniunt impedimenta. 1. Ze Dominus 4tæ Domus fortunatus præſentiâ Iouis, ſam tez ieſt Saturnus in domo cadenti. 2. Ze non ſunt aſpectus maleficorum planetarum, ad 4tam domum. Záczym záſiawſzy dobrze/ á proſzac P. Bogá o wczeſna wygode z Niebá/ bedźie doſyć chlebá. Co ſie tedy tchnie zaſiewkow.

Zyto y Pſzenicá/ iezeli nie przy ſuſzy/ pocieſzy oraczá.

Iecżmien nie wſzedy bedźie plenny.

Tátárce wiátr y ſłońce nieco przeſzkodźi.

Groch/ Bob/ Proſo nie zle/ y w pieniadzách.

Oley/ bedźie w cenie dobrey.

Soczewicá nie zle ſie náda/ y Owies. In reliquo ora & labora, chceſzli miec z kąd Czyns oddác do Dworá.

ROZDZIAL XII.

O Kruſzezách.

WIdze ia to/ że náten Rok 1664. pewnieyſze v tego Złoto y Srebro/ co owo ſierzkomo od proſtoty potacza/ á ſzáble oprawna w Wegorzowa ſkorke

przez

Pełnia Lut: w Poniedź: po Niedź: Stározapuſt: god: 22. m. 54. dźiś Sa[illegible]
turnus/ wczoráyſzy krzepi ſie z nienagłá/ iutro wiátr z śniegiem/ Srzodá przy[illegible]
kra/ Czwartek dla mrozu ſpokoynieyſzy/ Piatek y Sobotá wytrzymuia/ w Nie[illegible]
dźiele dexter humerus Wodniká/ ſtawia chmury geſte.

Oſtá: kw: [illegible] w Poniedź: po Niedź: Mieſopuſt: godź: [illegible]. dźiś ledwie n[illegible]
śnieg/ iutro Słonce rzeb śiaga/ Srzodá z wiátrem/ Czwar: mrozny/ Piatek [illegible]
ſny/ Sobo: z chmurámi/ Niedz [illegible]re/ S. Máciey odelży/ Wtorek ſie krzepi[illegible]

Now Márcá we Srzode popielcowa/ godź: 9. m. 13. zechce ſie mrozem ná[illegible]
przykrzyć przez kilká dni.

M A R Z E C.

Pierwſza kwá: Márcá/ we Srzode po S. Kázimierzu [illegible] 14. min. 55.
przeniesie wiátr/ Czwartek mrozny/ Piatek pod chmurę [illegible]ota z śniegiem/
Niedźiela poprawi/ Poniedźiáłek [illegible]

Pełnia Márcá/ w dźień S. Grzegorza/ g[illegible] 9. m. 43. náſtánie z mrozem/
Czwar: wiátru przeczni/ Piatek [illegible] odmiana ná śnieg/ w Nie[illegible]
dźiele iedná chwilá z rána/ Poniedź[illegible] we Wtorek miekſzy wiátr.

Oſtát: k[illegible] Márcá w dźień S. Joze[illegible] m. 37. po wybijaney ná[illegible]
ſtánie/ ſpokoynie dźiś y iutro/ S. Benedy[illegible] chmura/ Sobotá bez
wilgoći/ w Niedźiele niezbyt źimno/ w Poniedź. [illegible] we Wtorek wiátr po[illegible]
wſtáie/ Srzodá chmurna/ y przykra.

Now Kwiet: we Czwar: po Zwiáſt: P. M. godź: 22. m. 50. chłodne y po[illegible]
ſepne Niebo/ Piatek bez wilgoći/ Sobotá wilgotna/ Niedźiela nie od tego/ w
Poniedźiáłek Wenus wchodźi w ryby mokre.

K W I E C I E N.

Pierwſzy dźień wietrzny/ Srzodá wczoráyſzy wiátr oźiabi.

Pierwſza kwá: Kwie: we Czwar: przed S. Ambrożym/ godź: 21. m. 3. dźiś
z wiátrem/ iutro ćiepło/ w Sobote dzdzyſty wiátr/ Niedźiela ſpokoynieyſza/
Poniedźiáłek podeyzrzány/ Wtorek chłodn[illegible] wietrzny/ Srzedá pod [illegible]

Pełnia Kwiet: w Wielki Czwar: god: 21. m. 6. dźiś y iutro miernie [illegible]
trzymuie/ w Sobote przeinuiaia wilgotne chmury/ Niedźiela Wielkonocna/
nie cale vbeſpiecza/Ponied: pozwoli ná Emaus, Wtorek [illegible] chce ſirepić/
[illegible] pogodna/ Czwartek wietrzny/ w Piatek Saturnus źiabi ſłonce.

Oſtá: kwá: Kwie: w Sobote przed Niedź: Przewodną/ god: 19. m. 1. dźiś

dobrze

Now Maiá názaiutrz po S. Marku/ godz: 9. min. 13. náſtanie z wie⸗ trem wilgotnem/ Niedz: vcichnie/ Poniedziałek z Wtorkiem nie pewne dni/ Srzodá ſtátecznieyſza.

M A Y.

Pierwſzy dzień/ wczoráyſzego zákrawa.

Pierwſza kwá: Maia/ názaiutrz po ſſ. Filip: y Jákubie/ dziś y iutro bez deſzczu/ Niedz: tenże ſtátek chce pokazáć/ Poniedz: cieply/ Wtorek w chmurze/ we Srzode Wenus brozdzi/ w S. Stániſław przepádnie ſtrona deſzcz/ w Piá⸗ tek nie vfam pogodzie.

Pełnia Maia w Sobote po S. Stániſłáwie/ godz 9. min. 4. zechce zrośić mieyſcámi/ Niedz: y Poniedz: ku pogodzie/ Wtorek o wilgoci myśli/ Srzodá ſie wiatrem chłodzi/ Czwartek chmury zmyka/ w Piatek z ráná bedzie odmia⸗ ná/ w Sobote nie iednakie Niebo.

Oſtátnia kwá: Maiá w Niedz: Krzyżowa/ godz: 12. min. 17. pokaże iáki nieſtatek/ w Poniedziałek ciepło/ Wtorek chłodnieyſzy/ Srzodá bez wilgoci/ Czwartek tákże/ w Piatek białe chmury/ w Sobote/ idz w pole ná robote.

C Z E R W I E C.

Now Czerwcá w Niedz: 6. po Wielk: godz: 17. min: 19. pogrozi niepogo⸗ da/ Poniedziałek zaydzie w chmure/ Wtorek wolny/ we Srzode y Czwartek pogodá/ w Piatek nieſpokoyne powietrze/ Sobota nie przeſzkodzi.

Pierwſza kwa: Czer: w Niedz: Swiat: godz: 8. min: 22. dziś Niebo czyni wątpliwość o pogodzie/ názaiutrz wiátr powſtáłe/ we Wtorek chłod ne powie⸗ trze/ Srzodá pogodna/ Czwar: tákże/ Piatek y Sobotá o wilgoci pomyślaia.

Pełnia Czerwcá w S. Trocce/ godz: 21. min: 10. Wenus obglada ſie ná deſzcz/ zaczem przez trzy dni pierwſze/ wilgotna ná przemiány odmianá/ Srzo⸗ dá z Czwartkiem pofolguia/ Piatek chmura/ w Sobote Wenus wchodzi w Bliżnietá/ Niedziela chłodna y niepogodna.

Oſtát: kwa: Czerwcá w Poniedz: po Niedz: 2. po Swiat: godz: 2. min: 26. zánoſzą ſie ná niepogode/ názaiutrz ſie wytrze/ Srzodá z Czwartkiem pofolgu⸗ ia/ Piatek nie odtego/ Sobotá wiátr popedzi/ w Niedziele deſzcz przepádnie.

Now Lipcá w Poniedziałek po Niedz: 3. po Swiat: godz: 0. min: 0. dziś pomieſzáne powietrze/ iutro iáſniey/ Srzodá y Czwartek iednákiego ſtátku/ [illegible] Sobotá/ nie vczyni błota/ o Niedzieli wątpie.

Pier⸗